Ч. 157. Пятниця 29 (16) липня 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в п. к. Староствах на провінциї:
на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти полїтичні.

(Ще про вибори на Буковинї і розбите клюбу Всенїмцїв. — Убитє міністра Плеве. — Російско-японьска війна).

При тїснїйшім виборі в Сучаві вибрано вчера самостійного кандидата адвоката доктора Йосифа Вайдерфельда, социяльного демократа, против вільнодумного бурмістра Де Льожа. Вибір в Радівцях неясний; підчас коли „Буковина“ доносить, що з вибору вийшов Рудіх, то нинїшні львівскі ґазети доносять, що вибраний нїмецкий кандидат Ляндвер. Але як би й не було, річ певна, що вільнодумна партия рішучо побідила і буде мати в будучім соймі рішаючий голос.

Про розбите партиї Всенїмцїв подає Deut. Tagblatt таку звістку: Безнастанні особисті колотнечі і противности серед шенерерівскої сполуки не були вже від давна тайною. Питанє було лиш, кого би першого викинути. Остаточно видко надумали ся всї і постановили відразу розвязати то, що не могло і не хотїло держати ся разом.

З Петербурга наспіла нинї вість, котра здаєсь вказувати на то, що теперішні верховодячі круги в Росиї стоять на підмінованім ґрунтї або на вулькані, котрий що хвилї грозить страшним вибухом, бо вже чути перші страшні гуки і блискає ярка полумінь: **На міністра справ внутрішних Плеве, коли хотів виїхати з Петербурга і прибув на варшавский дворець, кинено бомбу, котра убила єго на місци.** — Страшна ся подія має безперечно свою причину в нинїшних полїтичних відносинах в Росиї, а єсть тим страшнїйша і набирає тим більшої ваги, що єсть то в розмірно дуже короткім часї вже третя того рода подія, в хвили коли Росия на далекім Всходї запутана в тяжку і нещасливу доси війну. В Гельзінґфорсї погиб з руки убийника ґен.-ґубернатор Бобріков, на Кавказї погиб так само ґубернатор Андреєв, а тепер згинув від бомби міністер справ внутрішних Плеве! Єсть се лиш случай, що смерть від убийства постигала що раз висших достойників, ґубернатора, ґен. ґубернатора а відтак міністра; але се можна уважати за характеристику відносин, котра показує, що убийча рука не побоює ся посягати і до найвисших становищ. Можна здогадувати ся, що причини сего убийства полїтичного треба шукати у фінляндских відносинах і тодї оно виглядало би ще може менше грізне, як колиб основою єго були загально російскі відносини.

Про битву під Дашіцаом суть тепер докладнїйші вісти з російскої і японьскої сторони. Куропаткін прислав цареви дня 25 с м рапорт ґен. Зарубаєва о битві під Дашіцао з дня 25 с. м. Була то після сего рапорту головно борба артилєрий, котра над вечером осягнула кульмінацийну точку. При лучах заходячого сонця рушив неприятель до атаку на полк барнаулский. Командант того полку відпер атак, висилаючи свої баталїони чотири рази до атаку на баґнети. Артилєрия о 9 годинї перестала стріляти, але огонь карабіновий тревав до пізної ночи. Росияни удержали ся на всїх своїх становищах. По битві показало ся, що напротив 18 російских баталїонів стояли що найменше дві дивизиї японьскі і переважаючі сили артилєриї. Зарубаєв не уважав за відповідне вести дальше борбу слїдуючого дня серед таких обставин і постановив розпочати відворот на північ, котрий відбув ся в повнім порядку. Страти не знані ще докладно; оцїняють їх на 20 офіцирів і 600 вояків. Страти Японцїв суть більші як Росиян.

З Токіо знов так доносять про ту битву: Ґен. Оку предложив, щоби Японцї розпочали в недїлю похід на Дашіцао. Росияни займали укріплені позициї на полудни від Дашіцао і укріпили ся були сильно від всходу і заходу. В недїлю рано Росияни розвинули поволи цїлу

2)

Дарданеллї і війна на мори.

(Написав К. Вербин).

(Дальше).

Наконець виринають перед нами вежі і мінарети міста Ґаллїполї, найбільшого над Геллеспонтом. Переїзджаючи поволи попри клинець землї, на котрім лежить місто, можемо вільним оком видїти малі нужденні деревляні хати, котрих одинокою окрасою то, що они зверха помальовані всїлякими красками. Лиш укріпленя, які тут побудували францускі інжиніри ще в 1854 р., а котрі опісля відновлено в 1877 р., вказують на теперішну важність сего міста. Ґаллїполї було колись великим містом, що мало звиш 100.000 жителїв; нинї жиє тут не більше як 10.000 людий по найбільшій части Греків, що займають ся торговлею.

Ґаллїполї єсть стародавне грецке місто, що звало ся Каллїполїс, значить ся „красне місто“; Турки називають єго тепер Ґеліболї. Колись грало се місто важну ролю. Тут був в давен давна осїдок епископа а за візантийских цісарів було місто сильно укріплене. В середновічних часах уважало ся Ґаллїполї ключем до Геллеспонту і тут були великі склади італїяньских купцїв. В марті 1190 р. переходили через се місто хрестоносцї під проводом цісаря Фридриха званого Барбаросою. Пізнїйше перейшло було місто під панованє Венециян. В 1305 р. заняли були місто Каталонцї під проводом Роґера а по єго смерти поубивали мало що не всїх жителїв міста і в 1307 уступили ся звідтам, збуривши насамперед всї укріпленя. Ґаллїполї було перше місто в Европі, котре в 1357 р. здобули були Турки, заким в сто лїт пізнїйше взяли Константинополь.

Поза Ґаллїполї видимо перед собою широку площу моря Мармара; воду вкриває вже сумерк, підчас коли гори Малої Азиї яснїють ще в сьвітлї заходячого сонця. В кілька годин опісля заїхали ми до величавого Константинополя, одинокого в своїм родї міста і тут станули ми в Босфорі, котрий уважає ся за продовжене Дарданеллїв. Босфор може лиш половину так довгий як Геллеспонт, але зато значно вузший і так сильно укріплений, що ледви чи удало би ся якійсь фльотї переплисти через него против волї султана. По обох боках Босфору побудовано многі сильні батериї а в них стоїть не менше лиш 600 пушок по найбільшій части нових набиваних з заду, фабрикациї Круппа. Тут так само як і в Дарданеллях роблять ті укріпленя дуже добре враженє; они як і численні торпедовцї та підводні міни боронять на мори приступу до Константинополя. Але коли російский амбасадор в Контантинополи пригадає Портї воєнну сплату, то султан в своїй великодушности музулманьского падишаха готов зробити ґяврам ласку, а тодї один й другий корабель російский може спокійно переплисти через Босфор і Дарданеллї, як ось і недавно, потребує лиш вивісити торговельну фляґу і взяти перепустку від Порти.

А тепер дещо про полїтичне значінє Дарданеллїв.

* * *

Француский цісар Наполеон I. умів знаменито розбивати держави не лиш самим оружием, але й при помочи полїтики. По битві під Фрідлянд 14 червня 1807 р., в котрій Наполеон побив Прусаків і сполучених з ними Росиян (в битві сій стратили самі Росияни 17.000 людий), завелись в Тильжи переговори в справі заключеня мира. Переговори вели особисто цісар Наполеон I, цар Александер I. і пруский король Фридрих Вільгельм на сплаві, котрий умисно в тій цїли зроблено на рїцї Нїманї. Перша стріча обох цісарів відбула ся 25 червня 1807 р., пруский король явив ся аж в день пізнїйше.

Отже підчас тих переговорів Наполеон і Александер I. порозуміли ся потайком, щоби подїлити Туреччину в подібний спосіб, як то стало ся було з Польщею. Треба ще лиш було позискати до спілки Австрию, котра однакож, мимо того, що їй то давано кільканайцять разів до зрозуміня, якось не хотїла на то пристати. Зараз по заключеню мира в Тильжи розпочали ся приготовленя до подїлу Туреччини. Александер відступив француському цісареви укріплені місця в Дальмациї а також і протекторат над републикою йоньских островів і казав обсадити війском турецкі провінциї над Дунаєм, що мали бути прилучені до Росиї; Наполеон знов наказав командантови свого війска в Дальмациї, Мармонтови, лагодити ся до походу до Альбанії і Македонії. Дальші переговори в справі подїлу турецкої держави вели ся в Петербурзї, куди Наполеон вислав був капитана своєї прибочної ґвардиї, Савари. Той Савари вів переговори безпосередно з ца-

свою силу до бою, котру Оку оцїняє на 5 дивізий і 100 пушок. (Тут звертаємо увагу на суперечність в обох вістях). Огонь російскої артилериї спинив Японців в їх походї. Ґен. Оку постановив підождати, аж ніч западе. О 10 тій годинї вечером пустилось нараз цїле праве крило Японців на Росиян, а о півночи Японцї здобули становища Росиян на всхід і на захід від Кяіпін. Остаточно заняли Японцї всї позициї на всхід від Шеншін-шітун і гнали ся за Росиянами аж до Дашіцао.

Новинки.

Львів дня 28-го липня 1904.

— **Є. В. Цїсар** уділив з приватних фондів 200 К запомоги громадї Руске село перемиского повіта на докінченє будови церкви.

— **Для погорільцїв** місточка Соколова виасиґнувала президия ц. к. Намістництва тимчасову запомогу в квотї 3000 К.

— **Курс для дорогових кондукторів.** Дня 16 жовтня 1904 року розпічне ся новий 3-лїтний курс практичної школи дорогових кондукторів при краєвім Видїлї у Львові. Наука в школї буде відбувати ся в кождім роцї в продовженю пятьох зимових місяцїв від 16 жовтня до 15 цьвітня, а практична же наука при дорогових роботах відбуває ся в кождім роцї в часї сїмьох лїтних місяцїв. До школи може бути принятих 35 учеників. Стипендиї з краєвого фонду на час зимової науки в висотї 50 К місячно можуть бути удїлені лиш 26 ученикам. Однак кандидати можуть бути приняті також на власний рахунок, подібно же на рахунок повітових або громадских фондів, о скілько інтересовані автономічні репрезентациї, за порозумінем з краєвим Видїлом, обезпечать собі удержанє якогось числа учеників в школї для власних потреб. При роботах підчас лїтної практики ученики дістають відповідну винагороду з дотичних фондів. Подання о принятє до школи треба вносити до краєвого Видїлу найпізнїйше до дня 15 вересня 1904, а кромі того піддати ся вступному конкурсовому іспитови. Принятими до школи можуть бути лиш кандидати безженні.

— **Людова прогулька до Янова.** Товариство руских ремісників „Зоря" у Львові устроює в недїлю дня 7 серпня велику прогульку людову, сполучену з фестином до Янова, а комітет докладає всяких заходів, щоби прогулька відбула ся величаво. Програму оголосить ся пізнїйше.

— **Небувала спека і посуха** настала була в послїдних днях майже в цїлій середній Европї і стала ся причиною великих страт і нещасть в ріжних сторонах. В нашім краю в многих сторонах вода в жерелах і ріках так була повисихала, що люди вже не знали, як собі радити і особливо господарі мали великий клопіт з худобою, котру не було чим напоїти. О страшних пожарах вже й не говоримо; сухий материял і людска неосторожність та байдужність дозваляли огневи доконати дїло знищеня. Але люди натерпїли ся сего лїта не мало й від самої спеки. З Парижа доносять н. пр. що там що дня до 200 людий падало на улицях від конґестий і удару сонця, а многі гинули, заким їх ще принесено до шпиталю. В Парижи доходила спека в полудне до 37 степенїв і люди просто вже гинули; хто не мусїв, навіть не показував ся на улици, а шукав прохолоди де в найтемнїйшім кутику. У Відни була найбільша спека в днях 9 і 18 с. м., коли термометр доходив до 26 і пів степеня. „Найстуденїйший" день був 20 с. м., бо тодї було лиш 18·8 степенїв тепла. Після метеорольоґічних звітів місяць липень сего року був незвичайно сухий. Нормальне число днїв дощу в сїм місяцї буває 14, а доси було всего лиш 5, отже не стає ще 9 днїв. Нормальний опад виносить в липни звичайно 70 мілїметрів, а сего року було опаду лиш 8·5 мілїметрів. Коли в послїдних днях упав дощ, люди аж зрадїли і лекше відотхнули. З міста до міста, з краю до краю подавано собі телеґрафічно вість, що упав дощ.

— **Огнї.** Страшна язва пожеж не устає, бо що дня надходять нові вісти про дальші нещастя. Горять місточка і села. І так вчерашного дня жертвою огню став Радехів, місточко пов. каменецкого. Згоріло передмістє Куток, котре навістив огонь вже в 1902 р. Пожар знищив тепер 50 загород. — Того самого дня погоріло місточко Розвадів в тарнобжескім повітї, де жертвою огню упало 50 домів. — Великий пожар навістив село Якимчицї повіта рудецкого, що вигоріло майже до тла. Огонь був імовірно підложений. — Менші пожежі лучили ся послїдними днями в отсих місцевостях: Пульганівка пов. чортківского (в огни втратило житє двоє дїтий), Ляцке пов. добромильского (в огни погиб 60-лїтний жебрак), Чемеринцї, пов. перемишляньского, Залуква пов. станиславівского і Гаї пов. яворівского. В Ольшаници повіта лїского згоріло 16 селяньских загород і місцева школа. — Рівночасно доносять про пожари лїсів. На просторі межи Микуличином а Ворохтою згоріло доси 500 моргів лїса, а огонь ще догепер не пригашений. — З Янова доносять, що вибух огонь в лїсї межи Яновом а Домажиром, однак вже удало ся его спинити. — З Тимбарку доносять про пожар околичних лїсів т. зв. Могильниця.

— **Спроневірене.** Іван Варивода, торговельник овочами з Синевідска вижного, зголосив ся вчера на полїциї у Львові і донїс, що его спільник Йосиф Хованець з Клепарова, спроневірив кводу 3000 К і утїк зі Львова. Гроші походили із продажі барабольї тутешним перекупкам.

— **Веселї вязницї.** Мешканцям вязницї в Мічіґен, в північній Америцї поводить ся знаменито. Власти сеї держави в почутю людскости не вдоволили ся лише знесенем кари смерти, але позволили також на се, щоби вязнї завязували межи собою спортові кружки. Щоби прогнати скуку, засновано дебатові і театральні товариства, а в найбільшій державній вязници позволено навіть одному циркови давати представленя. Вязниця в Джексонї видає газету, редаґовану і друковану лише вязнями. Тота газета має в Мічіґен чимало передплатників і приносить значний зиск, котрим дїлять ся всї вязничні горожани.

— **З когутів кури.** Італїяньскі часописи доносять, що до професора Грассі, директора анатомічного інституту в римскім унїверзитетї, зголосив ся якийсь чоловік, Роккі, з ориґінальним предложенєм. Впевнює він, що з когутів можна зробити курки, поки они молоді; зате курок годї перемінити на когутів. Проф. Грассі дав ему 100 курят щоби під строгим наглядом доказав своє відкритє бо Роккі каже, що робив на власну руку досьвіди з 230 когутами і лише в шістьох случаях завів ся. Очевидно, учені природники відносять ся до експериментів Роккія з недовірем.

— **Ґімнастичне товариство „Сокіл"**, котре заводить в краю сторожі пожарні, урядже в сїм роцї фантову лютерию на дохід будови власного дому. В тій цїли видав „Сокіл" льоси в видї переписних листків в 10 родах по цїнї 25 сот. льос. Набувати їх можна в „Соколї" у Львові, по всїх складах „Народної Торговлї" на провінциї як також в філїях „Сокола" по більших містах. Кромі того видав „Сокіл" на ту саму цїль облїґациї (зворотна по-

рем і его міністром Румянцевом. Як они вели ся, можуть послужити за характеристику слова Тібода, котрий каже: „Лишаючи на боцї всяку дипльоматичну форму, торгували ся они безвзглядно як ватажки розбишаків над подїлом добичі".

Остаточно до подїлу не прийшло, але анґлїйска дипльоматия видко зміркувала, на що заносить ся, бо анґлїйске правительство зробило в 1809 р. угоду з Туреччиною, в котрій містили ся між иншими слїдуючі слова: „Позаяк у всїх часах було заказано военним кораблям запливати до константинопольского каналу, значить ся, через пролив дарданелльский як і через пролив Чорного моря (Босфор), а що від тепер се старе правило оттоманьскої держави має бути важне підчас мира і війни для кождої держави, якаби то не була, то британьский двір прирікає також держати ся сеї засади.

Ся дипльоматична крутанина вимагає малого поясненя. Анґлїя покликала ся тут на „старе правило", котре очевидно зависїло лиш від самої Туреччини, чи она позволить якимсь чужим военним кораблям плисти через Босфор і Дарданеллї та постановляє, що „від тепер" (значить ся, доси того не було) має то правило бути важне для „кождої держави"; Анґлїя навіть сама добровільно прирікає держати ся сего правила. Иншими словами значить ся, що „від тепер" не сьміє Туреччина перепускати через Дарданеллї нічиї военні кораблї, бо коли би перепустила, то Анґлїя уважала би се за нарушенє заключеної угоди і мала би причину вислати також і свої кораблї военні, вглядно, виповісти війну Туреччинї. Туреччина приняла сю угоду і звязала собі руки.

Але ся угода була вимірена не лиш против самої Туреччини. Анґлїя знала дуже добре, що Росия стремить коли вже не до верховодства в Европї, то бодай до верховодства на Середземнім мори і згадана угода мала до того недопустити. Так само була она вимірена і против Франциї. Поки що стануло лиш на самій угодї. Наполеоньскі війни і великі зміни в европейских державах забрали богато лїт часу та відвернули увагу Анґлїї і Росиї від Туреччини і Дарданеллїв.

Аж ось в трийцяти роках минувшого столїтя знайшла ся Туреччина у великім клопотї. В Росиї панував під ту пору цар Николай I. а в Туреччинї Магмуд II. В Туреччинї настав був в тих часах великий розлад. Магмуд мав добру волю і хотїв завести якісь реформи, але не міг нїгде в краю знайти помочи до того. Нещастє хотїло, що намістником султана або віцекоролем в Єгиптї був під ту пору Меґмед Алї, котрий стремів до того, щоби стати самостійним володїтелем в Єгиптї і Сириї а з часом може ще й султаном в Константинополи цїлого магометаньского сьвіта. В тім дїлї помагав ему его син-приймак Ібрагім, що обняв був головну команду над єгипетским войском.

В падолисті 1831 р. прийшло було до війни. Ібрагім побив кілька разів турецке войско а послїдний раз під містом Конїя (в грудни 1832 р.). Тепер стояла ему отвором дорога над Босфор. В Константинополи настав переполох і султан та его правительство не знали собі ради; европейскі їх приятелї були їх зовсїм опустили. Франция стояла більше по сторонї Єгипту, бо всїлякі французскі авантурники знаходили собі там добру поживу; Пруси були далеко і не дуже мішали ся до турецких справ; Австрия держала ся на боцї а так само і Анґлїя. Але в послїдній хвили знайшов ся добрий приятель — Росия, котра готова була дати поміч.

Російска дипльоматия зміркувала добре, що Меґмед Алї, колиб ему удали ся его пляни, міг бути стати дуже небезпечним для російских плянів, бо він стремів до того, щоби стати каліфом і зробити Туреччину знову могучою. До того Росия не хотїла допустити і длятого навіть не прошена обіцяла ся подати Туреччинї поміч. Того самого дня (31 грудня) коли битва під Конїєю рішила ся в некористь Туреччини, явив ся російский амбасадор, ґен. Муравев в Портї і предложив в друге поміч свого цїсаря. Султан не довго надумував ся і приняв єї.

Цар підняв ся посередничити і Муравев виїхав в січни 1833 р. до Александриї до Меґмеда Алї, а его полковник Дїгамель вибрав ся до Ібрагіма. Посередництво не удало ся і султанови не оставало ся тепер нїчого, як ще лиш просити о войскову поміч. Росиї лиш того було потреба і она пристала на то охотно. Тодї вже й Франция обіцяла ся посередничити і хоч вже за пізно, запротестувала против того, щоби російскі военні кораблї запливали до Босфору. То не помогло нїчого і дня 20 лютого 1833 р. заплило до Босфору 11 російских кораблїв. Французский амбасадор запротестував в друге, але рівночасно почав напирати на Меґмеда Алї, щоби він помирив ся з султаном. Коли опісля в цьвітни заплив ще й третий відділ російскої фльоти до Босфору, почала вже й Анґлїя перти до того, щоби обі сторони помирили ся. Остаточно прийшло межи султаном а віце королем Єгипту до мира в Кютагії дня 5 мая 1833 р.

Тепер поміч Росиї показала ся непотрібна і російскі кораблї вернули назад. Але Росия з цїлої тої колотнечі не вийшла з порожними руками. В чотирнайцять днїв по тім, як російска фльота відплила з Босфору, розійшла ся

зичка) по 10 кор. Набувати їх можна у д. Ів. Бачиньского, касиєра „Дністра“ у Львові, Ринок 10. Родимці! купуйте льоси „Сокола“ у Львові (по 25 сот.), набувайте облїґацні (по 10 кор.). Присилайте лепти на дім „Сокола“!

— **Руский Жіночий кружок** в Коломиї розписує отсим конкурс на принятє дівчат до бурси. Оплата 20 К місячно і 1 К на праню. Подання вносити на руки п. Дариї Гаморакової, предсїдательки товариства, ул. Старомійска до кінця липня с. р. До подання о принятє треба долучити: 1) Сьвідоцтво шкільне петентки з послїдного півроку, 2) Декларацию батька або опікуна, що а) оплату 20 К буде присилати точно з гори, б) що заосмотрить петентку в відповідне число біля і одежи. Бажаючі одержати відповідь зволять залучити марку за 10 с.

— **Конкурс.** Тов. взаїмних обезпечень „Дністер“ розписує сим конкурс на шкіц розкладу і фасади дому 3-поверхового для тов. „Днїстер“ при ул. Підвале у Львові. — Премії за шкіци визначує товариство 2: перша 500, друга 250 К. Реченець предложеня шкіців до 10-го серпня 1904. Близших інформаций удїляє Дирекция „Днїстра“ щоденъ між 12-ою а 1-ою год. в полудне (Ринок 10 II пов).

ТЕЛЄҐРАМИ.

Альжір 28 липня. До тутешної пристанї приплив пароход „Малякка“ під росийскою фляґою.

Порт Саід 28 липня. Залога кораблів „Скандія“ і „Ардова“ відплила вчера по полудни на корабли „Цесаревич“ до Одесси.

Льондон 28 липня. З Тиенцину доносять: По триденевній борбі артилерії удало ся Японцям виперти Росиян з їх позиций під Дашіцао, котре росийске войско від двох місяців сильно укріпило і котрі уважано майже за нездобуті.

Льондон 28 липня. Доносять тут з Тиенцину: В ночи з недїлї на понедїлок вийшло з Ньочвану (Инкав) все цивільне населенє росийске, від'їзджаючи дорогою на північ. Рівночасно виїхали також і всї урядники росийскі. На другий день рано вийшла з міста залога росийска, спаливши насамперед в очах хіньскої товпи росийску оселю з виїмкою адмінїстраций-ного будинку. В будинку тім остав ся лиш управитель Ґроссе, котрий з ключами дожидав Японців. Передна сторожа японьска увійшла до міста в понедїлок аві второк заняли сильнїйші віддїли японьскі. Зміна тота відбула ся зовсім спокійно. Хіньске населенє держало ся дружливо супротив Японців. По вимаршу Росиян вивішено на всїх будинках французкі хоругви, з виїмкою будинку митового, на котрім повівала хіньска хоругов; єї заступлено японьскою.

чутка, що Росия заключила з Туреччиною в Гункіяр-Іскелессі зачіпно відпорний союз. До того союза довів комендант помічного войска росийского гр. Александер Орлов. Угода була зроблена поки що на вісім лїт і обнимала шість точок. До тої угоди був однакож долучений ще й важний додаток, котрий через довгий час був тайною для других держав, а котрий містив в собі таку постанову: Росия зрікає ся всякої матеріяльної помочи зі сторони Порти. „З другої же сторони висока Порта замість помочи, яку в данім случаю мала би подати на основі сего договору, обмежить свою дїяльність в користь царского двору на то, що замкне Дарданельский пролив, значить ся, не позволить під нїякими услівями чужим кораблям военним заїзджати до Дарданельского проливу.“

Із сего видимо вже наглядно, як в першій половинї минувшого столїтя вела ся тихцем полїтична борба о Дарданеллї межи Анґлією а Росиєю. Як раз то само, що Анґлія в 1809 р., зажадала Росия в 1833 р. від Туреччини, лиш в противній цїли; нема бо сумнїву, що повисша тайна постанови була в першім рядї вимірена против Анґлії, а в другім против Росиї. Француский амбасадор в Константинополи запротестував против сеї угоди, а то зробила опісля і Анґлія, котра ще й лагодила ся підперти свій протест демонстрацию фльоти. Віденьске і берлиньске правительство не мали иншої ради, як лиш згодити ся на то, що вже годі було змінити і они признали важність тої угоди. В той спосіб великі державы европейскі подїлили ся в справі Дарданельскій на два табори: Франция і Анґлія з одної, Росия, Австрия і Пруси з другої сторони.

Тимчасом султан Магмуд II. думав лиш о тім, як би то пімстити ся на своїм противнику Меґмеді Алїм. Він старав ся передовсїм зреорґанізувати своє войско і в тім помагали єму прускі офіцири інструктори. Нарід в Сирії був невдоволений з єгипетского панованя, бо урядники Меґмеда Алї здирали і гнобили людий так само як і турецкі; то невдоволенє проявляло ся иноді й ворохобнями. Магмуд користав з того і вислав до Сирії своє войско під командою Гафіза пашї. Дня 9 червня 1839 року виповіджено війну. В манїфестї виданім до народу названо Меґмеда Алї і его сина Ібрагіма ворохобниками і завзивано жителїв в Сирії, щоби під прапором султана ставали до борби против ворохобників.

Коло Нісіб над середним Евфратом прийшло до битви. В турецкім таборі був тодї славний пізнїйше пруский стратеґік Мольтке, але то не помогло Туркам нічого. Ібрагім побив Турків і они кинулись в ростїч. Але стала ся нечувана в історії війни подія: в хвили, коли побіда була вже по сторонї Ібрагіма, войско єгипетске стало розбігати ся і цїлими баталїонами прилучати ся до втїкаючих Турків. В сїй о тій поражці не застала вже Магмуда живого. Він помер 30 червня 1839 р. Єго похоронено після турецкого звичаю в простій домовинї на знак, що по смерти всї люди собі рівні, а на престол вступив Абд-ул-Меджід, шіснайцятьлїтний хлопець.

(Дальше буде).

Курс львівский.

Дня 27-ого липня 1904.	платять	жадають
I. Акциї за штуку.	К с	К с
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	535 —	545 —
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	573·—	583 —
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	350·—	370 —
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	98·80	99 50
Банку гіпот. 5% преміов.	111·25	—·—
Банку гіпот. $4^1/_2$%	101·50	102 20
$4^1/_2$% листи застав. Банку краєв.	101·50	102.20
4% листи застав. Банку краєв. .	99 20	99·90
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99·60	—·—
„ „ 4% льос. в $41^1/_2$ лїт.	99 60	—·—
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	99·40	100·10
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99 60	100·30
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	102·80	—·—
„ „ „ „ $4^1/_2$ %	101·50	102·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	98·80	99·50
Позичка краєв. з 1873 по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99·50	100·20
„ „ м. Львова 4% по 200К.	97·—	97·70
IV. Льоси.		
Міста Кракова	76·—	82·—
Австр. черв. хреста (Курс віденьский)	53 25	55 25
Угорск. черв. хреста (Курс віденьский)	29·—	30·—
Іт. черв. хрес. 25 фр. (Курс віденьский)	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20К. (Курс віденьский)	67·—	71·—
Базиліка 10 К (Курс віденьский)	21·—	22·—
Joszif 4 К. (Курс віденьский)	8·25	9.50
Сербскі табакові 10фр. (Курс віденьский)	9·50	11.—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·26	11·40
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок нїмецких	117·20	117·70
Доляр америк.	4·80	5·—

Поїзди льокальні.

Приходять до Львова.

З **Брухович** 6 42, 7·30, 11·45 рано, 3·00, 4·30 і 5·03 по полудни, 7·54 і 8 59 вечером (до 11/9 вкл.)

З **Янова** 8·20 рано, 1·16, 4·45 по полудни, 9·25 вечером (від 1/5 до 30/9 вкл.) 10·10 вечером (від 15/5 до 31/8 вкл. в недїлї і сьвята).

Зі **Щирця** 9·35 вечером (від 1/6 до 11/9 вкл. в недїлї і сьвята).

З **Любіня** вел. 11·35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що недїлї і сьвята).

Відходять зі Львова.

До **Брухович** 5·48 рано, 9 30 і 10 50 перед полуднем, 1·05, 3·35 і 5·05 по полудни, 7·05 і 8·04 вечером (від 8/5 до 11/9 вкл.)

До **Янова** 6·50 рано, 9·15 перед полуднем (від 1/5 до 30/9 вкл.), 1·35 по полудни (від 15/5 до 31/8 в недїлї і сьвята, 3·18 по полудни (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5·48 по полудни.

До **Щирця** 1·45 по полудни (від 1/6 до 11/9 вкл. в недїлї і сьвята).

До **Любіня** вел. 2·15 по полудни (від 15/5 до 11/9 вкл. в недїлї і сьвята).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ОГОЛОШЕНЯ.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).